

## **Minnesanteckningar från nätverket Alkohol och Äldre ”Farmor på fyllan”, Tisdagen den 26 oktober 2021, kl. 10.00 – 11.30**

Närvarande via Teams: Thomas Andersson Region JH. Hans Ödmark NBV, Gerd Larsson-Lundgren, SV, Margareta Engdahl, Svenska Kyrkan, Stefan Olsson, Röda Korset, Hans-Olof Andersson IOGT-NTO, Inger Breil, PRO, Britt Fredenman, KSAN, Joakim Sandström, Merkraft, Berit Johansson, KSAN regionalt samt inbjuden gäst Susanne Rolfner-Suvanto  
Ej närvarande: Eva Malm, ABF, Irene Westberg, SPF och Lena Jönsson, RF SISU

Thomas började mötet med att önska oss alla välkomna och speciellt till Susanne Rolfner - Suvanto. Vi gjorde en presentationsrunda eftersom det förutom Susanne var några nya representanter.

Thomas informerar om vad som hänt i arbetet med Alkohol och äldre (farmor på fyllan) genom att visa en PowerPoint. Han har besökt samtliga kommuners pensionärsråd eller liknande, regionens pensionärsråd och Folkhälso Z, Fredagsgruppen, SOSAM politiker och tjänstemän från kommunerna och regionen med ansvar för socialtjänst och äldreomsorg och förvaltningschefer inom äldreomsorg.

Genomförandet är uppdelat i tre delar;

1. Arbetet kommer att inledas med Spridningskonferensen den 27 januari 2022 eventuellt ett kvällsprogram då föreläsarna finns tillgängliga kvällstid.
2. Digital utbildning (våga fråga – våga se) för äldreomsorgspersonal med flera från och med februari – december 2022 och
3. Folkbildning för 65 + som genomförs av studieförbunden i samarbete med respektive pensionärsorganisation eller annan organisation samt som studiecirkel eller liknande till allmänheten.

Utbildningen ”Våga fråga – våga se” för personalen är framtagen av Nestor, forskning och utveckling för äldre som ägs och arbetar på uppdrag av 10 kommuner i södra Stockholm samt geriatrik och primärvård i region Stockholm.

Programmet behöver kompletteras med ”Kvinnor och alkohol” och ”God och Nära Vård”. Eventuellt kan ytterligare programinslag behöva kompletteras under hand. Antalet personal som kommer att få ta del av utbildningen är ca 1900 personer inom olika professioner som arbetar med äldre.

De olika organisationerna har tillsammans med studieförbunden påtalat vikten av att studiematerial bör innehålla; allmänt om Äldres Hälsa och Livskvalité, Ensamhet, Kost, Fysisk aktivitet och Alkohol och Äldre. Detta i syfte att skapa större attraktionsvärde för folkbildningsprogrammen.

Susanne Rolfner Suvanto var glad att bli inbjuden till vårt nätverk med arbetet kring Alkohol och äldre. Susanne har stor erfarenhet och kunskap i dessa frågor. Hon är sjuksköterska med inriktning psykiatri, författare till flertalet böcker om äldre och psykisk ohälsa. Meriter som statlig utredare för Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg, seniorutredare för Socialstyrelsen, uppdrag som expert/referens i bl a Nordiska rådets expertgrupp psykisk hälsa mm. Idag arbetar Susanne halvtid inom NKA, Nationellt Kompetenscentrum Anhöriga.

Hennes arbete som hon gjort och gör är till stor nytta för oss när hon nu vill bidra i vårt fortsatta arbete med alkohol och äldre och psykisk hälsa.

Susanne kom med ett tankeväckande uttryck som kan sägas och tolkas på två olika sätt.

Supermormor eller Super Mormor, där den senare innebörden får en att haja till! Inte super väl min supermormor??!! Det får oss tänka på hur vi bör kommunicera kring frågan. När det gäller den psykiska ohälsan tänker vi oftast unga personer. Det finns idag överenskommelser mellan region och kommunerna kring psykisk ohälsa. Här är det viktigt att dessa bryts ner till handlingsplaner där bl a en inventering bör göras inom primärvården gällande riskbruk/missbruk bland äldre. Det brukar vara enklare för en distriktssköterska att ställa frågor kring alkoholvanorna. Sedan är civilsamhällets erbjudanden om aktiviteter och gemenskap en ovärderlig samarbetspartner.

Vidare rekommenderade Susanne om Psyk-E bas föreläsningarna för bl.a. målgruppen seniorer. Vi har fått flera olika rekommendationer och länkar till intressant information av Susanne som finns under [mobilisering.nu](http://mobilisering.nu) och Alkohol och äldre.

Anhörigkonsulenterna är viktiga att ha med när det ges olika informationer eller utbildningar om äldre och alkohol eftersom dom möter målgruppen äldre i samband med anhörigstödet. I Jämtland/Härjedalen finns instruktörer som utbildar i Första hjälpen psykisk hälsa.

Hansa från IOGT-NTO informerade om att det kommer att ges två föreläsningar av Per Leimar den 10 november om rapporten Alkohol och Äldre, både som lunch och kvällsföreläsning. Det finns möjlighet för om någon organisation vill stå som värd för lunchföreläsningen och även bestämma var den ska hållas.

Kvällsföreläsningen är bokad på Hörsalen på Östersunds sjukhus kl. 18.00. IOGT-NTO står för alla kostnader kring föreläsningarna inklusive lokalkostnad och ev förtäring. Eftersom detta brådskar behöver Hansa ha svar senast onsdag 27/10.

Vårt nätverk är ett bra forum för att hjälpas åt att sprida olika aktiviteter inom ämnet för målgruppen. Susannes föreslog att skapa ett kalendarium kring vad som pågår inom respektive organisation som är av värde för nätverkets olika medlemmar och målgrupper!!

Inger i PRO lyfte frågan om hur ska man få med medlemmarna, oftast pigga och aktiva, som finns i de olika pensionärsorganisationerna att komma på föreläsningar och andra aktiviteter som handlar om frågor kring alkohol och psykisk ohälsa.

Susanne rekommenderade att det kan vara bra att ha någon intressant person som ”dragplåster” som ska prata om olika intressanta ämnen, forskningsresultat mm.

Det gäller att inse att frågorna kring alkohol och äldre är en del i något större där mera ingår såsom, psykisk hälsa, ensamhet, fysisk aktivitet, kost, läkemedel osv..

Vi behöver tänka på vilken ”bild” vi presenterar så att det blir tilltalande för alla som berörs.

Berit, som varit sammankallande i civilsamhällsgruppen som tagit fram broschyren ”Att förebygga ohälsosam alkoholkonsumtion” har distribuerat ut några exemplar till varje organisation, ville höra hur många fler broschyrer respektive organisation behövde! Det går att kontakta henne per mail eller telefon. Vidare påminde hon om att det går att läsa mer på [www.mobilisering.nu](http://www.mobilisering.nu) om arbetet samt att det finns många länkar för kunskapsinhämtning kring alkohol och äldre, äldre och psykisk hälsa samt många fler intressanta områden.

Vi är ett län med många äldre, ca 23 % av länets befolkning är 65 år och äldre och i några av kommunerna upp till 29 % är 65 år och äldre. Endast en liten del av dem bor på särskilt boende eller har hemtjänst, så det är viktigt att även tänka på att vi har en stor grupp aktiva personer med lång erfarenhet och kunskap att ta vara på, vilken resursrikedom!!

Nästa steg är att arbeta vidare inom respektive förening och organisation att informera om vårt gemensamma arbete för olika målgrupper, både till medlemmar och medarbetare. Det handlar nu om att lansera spridningskonferensen, arrangera föreläsningar, ta fram fortbildningsmaterial etc.

Oberoende i vilket sammanhang vi finns, tänk då till, är det rätt tillfälle att informera och diskutera äldre, alkohol och psykisk o/hälsa!

Ta hjälp av varandra inom nätverket! Diakonerna är vana att ha samtal, studieförbunden är duktiga på att arrangera folkbildning och medlemsorganisationerna har kunskap om att skapa opinion, ordna med aktiviteter och social gemenskap för sina respektive medlemmars behov. Det finns mycket profession och kraft och många med lång erfarenhet och kunskap inom olika områden i vårt nätverk, ta kontakt och/eller hänvisa vidare.

Thomas avslutade mötet och tackade oss alla och speciellt till Susanne som gett oss många bra tips och pepp i det fortsatta arbetet.

Vid tangenterna  
Berit Johansson